

VASSØYNYTT

DESEMBER 2020

Juleøya

Julefeiring – ikke helt som før

Også høsten har vært preget av covid-19. Heldigvis har det ikke vært tilfeller av pandemien på Vassøy, og munnbindene er hovedsakelig i bruk på båtreisene fram og tilbake til Stavanger. Folk er ganske flinke til å tenke smittevern på de reisene. Nå gjelder det å holde ut til sykdommen kommer under kontroll.

Julefeiringen ble også litt annerledes i år. . Noen nye arrangementer, ingen større samlinger og litt mer er digitalt. Stadig mer skjer i de digitale rommene og alle tiltak der vi kan møtes (med smittevern i orden) er positive.

De digitale verktøyene kan også gi oss gode opplevelser.

Vassøynytt dekker forskjellige arrangementer på øya som har vært mulige å få til. Det er også med en orientering om nedskjæringer på hurtigbåtene, som kan ramme hele samfunnet på øyene hardt.

Ungene på Vassøy gleder seg til jul

Vi har spurt barna i 3. klasse på skolen om hva de gleder seg til og hva de ønsker seg til jul. Så spurte vi også om hvordan de trodde de feiret jul i gamle dager. Svarene på det siste er nok fra svært langt tilbake i historien.

Hva gleder du deg mest til?

Pernille: Jeg gleder meg mest til å spise god mat og åpne gaver

Malin: Det jeg gleder meg mest til er å åpne julegaver og se på fyrverkeri

Amelia: Jeg gleder meg til alt. Som kan være å åpne julegaver og synge julesanger mens vi danser rundt juletreet

Ronja: Åpne gaver, synge julesanger og besøke mormor og morfar og se alle glade.

Miro: Jeg gleder meg til snø snø SNØ.

Martin: Alt. For eksempel åpne gaver, spise god mat.

Pia: Jeg gleder meg for eksempel til å åpne gaver, spise god mat, julegleden og være med familien min.

Lilja: Egentlig alt for eksempel gaver, maten og julestemningen.

Ønsker

Vi vil ikke røpe alt her, men det er klart at mange ønsker seg sykkel og noen ønsker seg telefon. Ellers ønsker de seg litt av hvert: Smykker, krystallsteiner, globus, mikroskop, stjernekikkert, verktøy, pepperkaker og gøy med familien.

Vi får håpe riktig mange av ønskene går i oppfyllelse. Å ønske seg snø er mer usikkert på Vassøy, men Lilja har nok mange med seg i det ønsket.

Gamle dager

Alle i 3. klasse er enige om at i gamle dager feiret de jol. De tok et epletre inn i huset og lot barna få lov til å plukke epler. Noen mener at de også hengte korger eller mat på treet. De er ikke helt enige om barna fikk andre gaver, men de fleste mente at det fikk de.

Det begynte med tenning av julegran

Lørdag før første søndag i advent har beboerforeningen utviklet som tradisjon at en julegran skal reises opp foran Vassøystua og lysene tennes. Før tenningen pleier det å være et arrangement på skolen med utdeling av julegrøt og loddsalg. Dette ble litt annerledes i år, men julestemning ble det likevel. Tusen takk til Endre Waage som gav en flott julegran. Den ble tent til vanlig tid og skolekorpset spilte tre julesanger. Dette ble strømmet på facebook slik at alle kunne se.

Skolekorpset på Vassøy har fått flere nye medlemmer. De fleste begynner i 3. klasse, men noen starter allerede i 2. Eldstemann har vært med i mange år. Sol (til høyre) er dirigent. De har øvingstimer hver tirsdag.

- Og utlodning

Utlodningen var i år nesten helt digital. De fleste kjøpte lodd på vipps og opplysningene derfra ble overført til et regneark. Dermed kunne trekningen også gjøres digitalt. Presentasjonen av gevinstene og vinnerne ble lagt ut på facebook før julegrana ble tent. Beboerforeningen fikk lov til å sitte utenfor butikken i to lørdager før trekning, men det var også mulig å kjøpe lodd på facebook. Takk til alle de personene som var med og skaffet gevinster.

Charlotte Tednes sjekker at alt går riktig for seg under utlodningen

Det var mange fine gevinster som skulle kjøres ut til vinnerne

Poser til skolen og barnehagen

Alle barn og voksne i skolen og barnehagen fikk en julehilsen – i tråd med de gamle tradisjonene på Vassøy. I posen var det en kakemann, mandarin og twist som ble fordelt og lagt oppi poser på Vassøystua. Smittevernet måtte tas hensyn til. På bildet ligger mandarinene og twisten klar til å bli puttet i posen.

Posene ble delt ut dagen før julemarkedet. Beboerforeningen hadde også tenkt å dele ut julegrøt, men det måtte vi avlyse, og kommer sterkere tilbake når pandemien har roet seg.

Seniorlaget

Seniorlaget har ikke hatt anledning til å ha vanlige arrangementer i høst. Seniorer på Vassøy fikk hver sin blomst rett før jul. Tusen takk!

Jul på Vassøy i gamle dager

Vi spør beboerne på Vassøy som husker hvordan det var på øya tidligere. Hvordan var jula her før? Gjorde dere noe spesielt i fellesskap for å feire jula den gangen?

For 60 år siden så øya annerledes ut: Det var ikke så mange hus, kanskje 150 innbyggere på øya. Landskapet var mye mer åpent enn i dag. Skogen kom seinere.

I farvannet rundt øya gikk det reketrålere, kanskje 50, som leverte til rekefabrikken. Kvinner og jenter jobbet med å pille reker på fabrikken. Folk rodde ut i egne båter for å fiske til eget bruk. Det gikk også an å kjøpe fisk på brygga. På julaften skulle det være torskemiddag, juletorsk. Juletrær ble hentet av trålere i Ryfylke og ble kjøpt på kaia. På hele østsida av øya var det snaut og massevis av måkereir.

Det var mørkt om vinteren. Det var bare tre gatelykter mellom Vassøystua og butikken. Strømmen kostet, så husene var ikke pyntet med lys som i dag. De som var litt mørkredde måtte springe fort mellom husene.

De gikk på skole på Vassøystua, som var skolehuset den gangen. Vegg i vegg med skolehuset lå et lite bedehus. Ikke det kapellet som ligger der i dag, for det ble bygd på dugnad samtidig med at de laget fotballbanen på 1980-tallet.

Utsnitt av bilde tatt fra lufta i 1959. Huset og løa til høyre på bildet er revet og kapellet i midten er bygd nytt.

Det de husker spesielt godt fra ungdomstida var juletefesten som ble arrangert i romjula. Det begynte på bedehuset. Ungene fikk godtepose med julebrød, S og en appelsin oppi. Og saft. Vet du ikke hva en S er? Det er en slags kakemann, formet etter bokstaven S. De voksne fikk snitter. Og så kom det kaffe fra en stor kaffekjel. Damer kledt i hvite forklær serverte. Det var litt underholdning, med forskjellige opptrinn av de voksne.

Etterpå fortsatte festen på skolestua, der det var plass til å gå rundt juletreet. Treet hadde levende lys og var pyntet med glitter, hjemmelagde lenker og korgar. Foten var av tre og i toppen var det et spyd og ikke noen stjerne.

Skolestua var innredet litt annerledes enn Vassøystua i dag. Utvendig har det ikke vært så store endringer. Men utedoen som sto der inngangsporten er nå, den er tatt vekk. Det var sløydrom og et lite kartrom der biljarden står. Tavla sto der TV-skjermen er nå og der var det bygd opp et kateter. Den sinte læreren de hadde, knekket av og til staven sin der oppe. Kanskje han går igjen ennå, hvem veit....

På juletefesten var det god stemning, ungene hadde det kjekt og på tavla hadde Børge Endresen alltid laget en flott juletegning. Han hadde stort talent. Etter at alle hadde gått rundt juletreet og sunget julesanger var det dans for ungdommene og de voksne. Barna snek seg til å se på.

Det var en annen tid med andre skikker, Men det å bruke Vassøystua i julefeiringen har lange tradisjoner på øya.

Julemarked

7. Desember hadde privatpersoner tatt initiativ til å arrangere julemarked utenfor butikken. Vanligvis foregår dette innendørs, men det fungerte godt ute også. Heldigvis var været ganske bra, og det var godt oppmøte. Vassbrass spilte ved åpningen og fikk alle i god stemning. Vassbrass gjorde et stunt og spilte i gata også siste helga før julaften.

Fakkeltoget

Kapellet hadde også problemer med covid-19 og kunne i år ikke avvikle sitt tradisjonelle julespill. I stedet satset de utradisjonelt og arrangerte et fakkeltog på Lucia-dagen. Folk møtte opp ved butikken, betalte for en fakkeltog og så gikk toget rundt Regeberget og tilbake til skolen. Der møtte de på noen engler som sang julesanger og inviterte til å synge med. Det var et fint tiltak med god oppslutning og kan kanskje bli en ny tradisjon på øya

Pepperkakeøya

Pepperkakeutstillingen ble i år en kreativ og svært variert utstilling i kapellet, lett synlig fra veien og fint stilt ut under lysende stjerner. Takk til alle som har bidratt både med både kaker og med utstillingen av dem. Bildene viser smakebiter fra utstillingen

Vassøy open - Kunstens dag på Vassøy.

De tre Vassøy-kunstnerne Vibeke Rogne, Karen Smith-Gahrnsen og Jos Otten gikk sammen om en galleri-helg i høst. De hadde satt opp hver sin utstilling, så for å se alt måtte man dra fra hus til hus og se Vassøy samtidig. De tre hadde reklamert på Facebook og satt opp plakater overalt.

Været var fint og responsen var god, Det kom flere titalls personer fra byen og selvsagt mange fra øya, både lørdag og søndag. Dette måtte de holde oversikt over og føre liste på grunn av smitteverntreglene. En del salg ble det også for alle de tre kunstnerne

Karen bruker mange slags materialer og teknikker i sine bilder. For utstillingen hadde hun satset på småbilder.

Jos er en allsidig billedhogger og bruker både stein og tre og andre ting han kommer over,

Vibeke jobber med glade farger

Kutt i hurtigbåtrutene

Årets dårlig nyhet er at det blir kutt i hurtigbåtrutene i hele fylket , og dette rammer også ruta til Vassøy og Byøyene. Årsaken til kuttet er de store nedskjæringene i bevilgning til hurtigbåter fra Staten til enkelte fylker. I stedet for å se på transportbehovet i den nye tilskuddsmodellen er det nå lengden på kysten i de enkelte fylker som skal være den viktigste faktoren. Dette rammer nokså vilkårlig, slik at enkelte fylker får mer midler enn de egentlig trenger til transportbehovet, mens andre, særlig Nordland og Rogaland, får store nedskjæringer. I Rogaland er tapet på rundt 90 millioner kroner. Dette dekkes inn ved nedskjæring i rutene og overføring fra andre poster i samferdselsbudsjettet.

Det er begrenset hvor store nedskjæringer man kan foreta før kontrakten mellom Rogaland fylke og Kolumbus går ut i slutten av 2022, men det blir likevel et følbart kutt. På møte i Fylkestinget 8.12 ble det vedtatt kutt i båtruter både i 2021 og 2022, fordelt på de forskjellige rutene i fylket. For 2023 skal det lages en anbudskonkurranse på helt nye ruter og mye større kutt. I fylkesrådmannens forslag til økonomiplan er det forutsatt kostnadskutt på totalt 40 millioner kroner for perioden 2021-2023.

Referat fra møtet i fylkestinget:

Tom Kalsås, AP fremmet følgende forslag på vegne av AP, KrF, SP, MDG og V:

Forslag til justert pkt. 1:

Rutetilbudet med hurtigbåt reduseres i henhold til tabeller vist i saksfremlegget for å oppnå kostnadsreduksjoner i 2021 og 2022, med følgende endringer: - Hurtigbåttilbudet til Kvitsøy opprettholdes på dagens nivå. - Antall rundturer til Sauda på lørdager opprettholdes på dagens nivå (2 rundturer). - Kutt i antall rundturer til Røvær/Feøy reduseres fra 3 til 1 rundtur. - Det gjøres ikke kutt i ruten Judaberg-Hjelmeland-Nesvik. Kutt i ruter for hurtigbåt trer ikke i kraft før ny struktur er vedtatt av fylkestinget. Den resterende kostnadsreduksjon gjennomføres i forbindelse med konkurranse om nye driftskontrakter fra 2023.

Dette forslaget ble vedtatt med 24 mot 23 stemmer (H, FrP, FNB, SV og Rødt). De som var uenige ønsket ikke så store rute-kutt i år og neste år. Den andre delen av forslaget ble vedtatt mot stemmene til FrP og viser hvor lite fylket har å stille opp med mot statens vilkårlige nedskjæringer.

Tom Kalsås, AP fremmet følgende forslag på vegne av AP, H, KrF, SP, MDG og V:

Forslag til justert punkt 2:

I det videre arbeidet med rutestrukturendring for hurtigbåt fra 2023 settes det ned en tverrpolitisk arbeidsgruppe bestående av en representant fra hvert parti i fylkestinget, fortrinnsvis medlemmer av samferdselsutvalget, som skal involveres i det videre arbeidet med å utarbeide forslag til ny rutestruktur. I forbindelse med dette arbeidet må det utredes alternativer hvor det legges opp til at det fortsatt skal være et hurtigbåttilbud i indre Ryfylke. Forslag til ny rutestruktur sendes på høring til berørte kommuner før endelig konkurransegrunnlag utarbeides og legges ut på anbud.

Konsekvenser for Vassøy

Kuttet i hurtigbåtruter har møtt store protester i Ryfylke og på Byøyene, men vil også bli merkbart på Vassøy. Hvis det ikke blir gjort endringer i statens tilskuddsmodell vil Vassøy og andre steder som har båtforbindelse bli mindre attraktive steder å bo. Det hjelper lite at politikken sies å være at øysamfunn uten fastlandsforbindelse skal skjermes for kutt.

Følgende ruter til Vassøy er planlagt fjernet:

	Stavanger →	Vassøy →	Stavanger
Hverdager	5.00	5.30	5.45
	10.15	10.25	11.00
	17.15	17.25	18.00
Helger	14.15	14.45	15.00

Vi regner med at det kommer en høringsrunde der kommunedelsutvalget får uttale seg og beboerforeningen får anledning til å sende inn en kommentar til dem før dette trer i kraft. Vi vil da påpeke bl.a. at ruta 17.15 fra Stavanger og 14.15 i helgene har mange reiser til Vassøy. For de andre byøyene vil det gi dem lange ventetider å miste ruta 10.15 fra Stavanger.

Hvis vi skal unngå framtidige store nedskjæringer er det statens tilskuddsmodell som må endres.

Naturspalten

Vassøy var full av modne bjørnebær i høst. De som ofret skinnen og begynte å plukke fikk så mye de ville ha.

Sommerfuglene har hatt en ganske bra høst. Her har en målersommerfugl (tror det er en *Ennomos alniaria*) fått et underlag som gav dårlig kamuflasje.

Hagegruppa er kommet godt i gang med hagebesøk og fortsetter på nyåret

Beboerforeningen

Vassøy Beboerforening har som formål å jobbe for at Vassøy er og forblir en god plass å bo. Beboerforeningen skal også være et bindeledd mellom øyas befolkning og kommunen og andre offentlige instanser. Vi representerer hele befolkningen og i saker der det er svært delte meninger, slik som i brosakene, legger vi vekt på å formidle saklig informasjon uten å ta standpunkt for eller mot. Vi har samarbeid med Storhaug kommunedelsutvalg, som kan ta opp våre saker politisk. Kontakt: Fridtjof Riis

I tillegg til beboerforeningen er det **lokale velforeninger** som tar på seg oppgaver i nærmiljøet.

Vassung er en ungdomsklubb for skoleungdom fra 7. klasse og oppover. De møtes på Vassøystua 1 -4 ganger i måneden.

Seniorlaget er også knyttet til beboerforeningen. De har treff hver måned (ikke i år pga smittefare), arrangerer turer og arbeider for å skape et godt miljø for de eldre på øya. Kontakt: Jan Arvid Børnes.

Beboerforeningen har ansvar for drift og vedlikehold av **Vassøystua**. Lokalene her kan leies ut til både organisasjoner, lag og private arrangementer. Legg inn bestilling på leie@vassoy.org eller ta kontakt med Charlotte Tednes på 47355775. Du kan sjekke på www.vassoy.org når lokalene er ledige. Fra Vassøystua kan du leie nyttige redskaper: Motorisert kantklipper/rydder og kvistkvern. Snøkanon. Vi leier også ut en Prampack som brukes til sikker transport av barnevogn for eksempel på flyreiser.

Medlemmer i styret i Vassøy beboerforening i 2020:

Fridtjof Riis (leder), Rune Faltinsen (nestleder), Tommy Kjær Andersen, Frode Kristoffersen, Helge Geir Helgesen, Kasper Nielsen, Randi Hoelstad, Sarah Wilcken. Øyvind Hansen og Jeanette Jakobsen er varamedlemmer. Charlotte Kjær Tednes er kontaktperson for Vassøystua. Gunleiv Østebø er ansvarlig for regnskap .

Nytt styre vil bli valgt på **årsmøte** på Vassøystua. Dato er ikke bestemt ennå. Alle som bor på Vassøy er velkomne. Medlemmer i beboerforeningen har stemmerett.

Informasjon fra beboerforeningen ligger på www.vassoy.org.. Vi er også aktive på facebook siden vassøystuas venner. Se også oppslag på butikken og ferja.

Vedlagt dette nummeret av Vassøynytt er en giro for innbetaling av kontingent. Benytt den. Du kan også bruke Vipps til 56 35 74, bare du skriver adressen din. Medlemskap er knyttet til den enkelte husstand. Enhver som er fylt 16 år og har fast adresse innenfor Vassøy skolekrets kan bli medlem. Medlemskap er frivillig, men vi oppfordrer dere til å bli medlemmer slik at vi kan gjøre en enda bedre innsats for lokalmiljøet på øya vår og holde Vassøystua i god stand til aktivitetene.